

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu konanom dňa 23. októbra 1996 predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť Prípravného výboru Hlinkovej slovenskej ľudovej strany, Ulica Karola Kmeťku 1, Žilina, zastúpeného JUDr. Antonom Slamkom st., komerčným právnikom, bytom Radinského 1710, Dolný Kubín, podanú proti rozhodnutiu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 203/2-93/02500 a rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 6 SŽ 87/95, ktorými malo byť porušené základné právo uvedené v čl. 29 Ústavy Slovenskej republiky a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť Prípravného výboru Hlinkovej slovenskej ľudovej strany o d m i e t a pre nepríslušnosť Ústavného súdu Slovenskej republiky na prerokovanie veci.

O d ô v o d n e n i e

Prípravný výbor Hlinkovej slovenskej ľudovej strany, Ulica Karola Kmeťku 1, Žilina (ďalej len "navrhovateľ"), podal prostredníctvom svojho právneho zástupcu Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len "ústavný súd") návrh na začatie konania o ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len "ústava").

Vo svojom návrhu uviedol, že Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom č. 6 SŽ 87/95 z 3. júla 1996 potvrdil rozhodnutie Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, vydané pod číslom 203/2-93/02500 z 8. marca 1995, ktorým bola odmietnutá registrácia tejto politickej strany. Oba tieto orgány svoje rozhodnutia založili v podstate na stanovisku, že navrhovaný názov politickej strany je totožný s názvom strany, ktorá bola Nariadením

Slovenskej národnej rady č. 4 z 1. septembra 1944 rozpustená. Keďže toto nariadenie nebolo doteraz revidované a je všeobecne platné, bolo potrebné z neho vychádzať.

Navrhovateľ namieta, že neprevzal politický program rozpustenej strany, vyvíjajúcej činnosť v prvej Slovenskej republike, naopak podľa predložených stanov "chce vo svojej činnosti realizovať demokratické princípy, ktoré v maximálnom rozsahu rešpektujú ústavu a zákony tohto štátu, uznáva a hlási sa ku všetkým dokumentom, ktoré naša republika prevzala v oblasti občianskych a ľudských práv."

V ďalšom sa navrhovateľ odvoláva na text čl. 29 ústavy argumentujúc, že citované rozhodnutia nie sú s ním v súlade a napokon vyslovuje presvedčenie o nevhodnosti aplikácie Nariadenia Slovenskej národnej rady č. 4/1944.

Navrhovateľ žiadal, aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie základných práv, garantovaných v čl. 29 ústavy a napadnuté rozhodnutia zrušil.

Podľa 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 293/1995 Z. z. ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje.

V rámci predbežného prerokovania návrhu predovšetkým skúma, či sú splnené podmienky konania. Jednou zo základných podmienok konania je príslušnosť ústavného súdu na prerokovanie vecí. Po preskúmaní skutočností, majúcich význam pre rozhodnutie ústavného súdu, ústavný súd zistil, že príslušný na prerokovanie vecí nie je.

Podľa čl. 29 ods. 1 ústavy právo slobodne sa združovať sa zaručuje. Každý má právo spolu s inými sa združovať v spolkoch, spoločnostiach alebo iných združeniach. Podľa ods. 2 tohto článku majú občania právo zakladať politické strany a politické hnutia a združovať sa v nich. Podľa ods. 3 tohto článku možno výkon práv podľa ods. 1 a 2 obmedziť len v prípadoch ustanovených zákonom, ak je to v demokratickej spoločnosti nevyhnutné pre bezpečnosť štátu, na ochranu verejného poriadku, predchádzanie trestným činom alebo na ochranu práv a slobôd iných.

Zákonom, ktorý upravuje realizáciu tohto základného práva je zákon č. 424/1991 Zb. o združovaní v politických stranách a politických hnutiach v znení neskorších predpisov. Tento zákon obsahuje konkrétne ustanovenia, ktoré uvádzajú podmienky, za ktorých možno výkon tohto politického práva obmedziť. Podľa

8 ods. 1 citovaného zákona ministerstvo registráciu odmietne, ak stanov y strany a hnutia sú v rozpore s 1 až 5 tohto zákona. Podľa ods. 5 8 zákona môže prípravný výbor do 60 dní odo dňa doručenia rozhodnutia o odmietnutí registrácie podať Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky návrh na preskúmanie tohto rozhodnutia. Takémuto konaniu, resp. takýmto úkonom môže predchádzať konanie podľa 7 zákona, v ktorom sa možno domáhať na krajskom súde určenia, že návrh na registráciu nemá nedostatky (7 ods. 4) v prípade, že medzi prípravným výborom a ministerstvom dôjde k sporu o obsahu návrhu na registráciu.

Podľa čl. 127 ústavy a 47 a nasledujúcich zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 293/1995 Z. z., ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach proti právoplatným rozhodnutiam ústredných orgánov štátnej správy, miestnych orgánov štátnej správy a orgánov územnej samosprávy, ktorými boli porušené základné práva a slobody občanov, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Z uvedených ustanovení vyplýva, že do kompetencie iných (všeobecných) súdov zverila ústava ochranu základných práv a slobôd, medzi ktoré patrí i jedno zo základných politických práv - právo zakladať politické strany, garantované čl. 29 ods. 2 ústavy. Zverenie ochrany týchto práv a slobôd do kompetencie iných súdov (v tomto prípade krajských a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky) je potrebné chápať tak, že ústavný súd nie je na konanie v takýchto veciach príslušný a to ani z hľadiska preskúmania spôsobu vyhodnocovania dokazovania týmito súdmi ani z hľadiska preskúmania ich záverov. Je teda celkom v kompetencii príslušného súdu podať výklad zákona a jeho jednotlivých ustanovení, aplikovaných na prejednávaný prípad tak, aby zodpovedal jeho názoru na vzťah týchto ustanovení k čl. 29 ods. 3 ústavy.

Podľa 25 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. v znení neskorších predpisov, môže ústavný súd uznesením odmietnuť na

predbežnom prerokovaní návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nie je príslušný.

Ústavný súd preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nemožno podať
opravný prostriedok.

Košice 23. októbra 1996

Za správnosť vyhotovenia: JUDr. Tibor Š a f á r i k
 predseda senátu